Förvaltningsjurist Johan Karlsson

PaN 2018-04-10 P 9
TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-02-16

PaN V1701-0028970
PaN V1704-0232070

Återföring

Gravid kvinna med influensasymtom nekas vård

Ärendet

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 26 september 2017 ett principärende rörande en gravid kvinna med influensasymtom som nekats vård.

Av utredningen framgår att kvinnan var gravid och hade symtom på influensa. Enligt information till allmänheten på 1177 Vårdguiden bör den som tillhör en riskgrupp och får symtom på influensa kontakta en vårdcentral så snart som möjligt. Graviditet räknas till riskgrupp. Kvinnan ringde 1177 Sjukvårdsrådgivningen och rekommenderades att kontakta närmsta vårdcentral. Hon ringde då Liljeholmens vårdcentral och fick rådet att vänta tills hon kände sig allvarligt sjuk innan hon uppsökte vård. Kvinnan upplyste då om informationen på 1177 Vårdguiden och fick då till svar att hon skulle kontakta den vårdcentral där hon var listad. Hon ringde dit men det var stängt för dagen. Hon blev orolig att hon inte skulle få vård i tid och tog kontakt på kvällen med Liljeholmens Närakut som uppgav att hon skulle stanna hemma. När hon läste upp information på 1177 Vårdguiden fick hon en akut tid. Läkaren var oförstående till besöket men efter att ha fått ta del av Vårdguidens rekommendationer skrevs remiss till gynekologiska akutmottagningen på Södersjukhuset. Även läkaren på den gynekologiska akutmottagningen var oförstående till besöket och frågade om anmälaren hade varit utomlands. Utan undersökning fick anmälaren invänta en annan läkare. Den läkaren kände till rekommendationerna. Temperaturkontroll och provtagning gjordes och recept på antivirusläkemedel skrevs ut varefter provsvaren bekräftade influensa.

Med hänsyn till att den gravida kvinnan uppsökte vården med influensasymtom ansåg förvaltningen det anmärkningsvärt att hon inte blev mottagen i enlighet med den information som fanns att tillgå på såväl 1177 Vårdguiden, Vårdgivarguiden som på Folkhälsomyndigheten.

Nämnden beslöt att begära skriftlig återföring i ärendet senast den 31 december 2017.

Återföring
Styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) och Styrelsen för Södersjukhuset har med anledning av detta principärende inkommit med bifogade återföringar.

Av återföringen från SLSO framkommer att kontakt har tagits med Smittskyddsenheten i Stockholm för att få tydlig klarhet i vad som gäller samt deras bedömning. Samtliga verksamhetschefer har gjorts uppmärksamma på Smittskydd Stockholms gällande riktlinjer för antiviral behandling vid misstänkt influensa. Vidare har vid Liljeholmens vårdcentral och närakut (blivande husläkarjour) en lokal rutin skapats i samråd med smittskyddsläkare vilken samtliga medarbetare fått information om och har tillgång till.

Av återföringen från Södersjukhuset framgår att kvinnoklinikens samtliga läkare kommer att informeras om handläggningen av gravida patienter med influensasymtom och att dessa ska ges antivirusläkemedel.

Förvaltningens synpunkter
Förvaltningen finner att de åtgärder som redovisats i återföringarna är tillräckliga i syfte att säkerställa att gravida patienter ska omhändertas på rätt sätt när de söker vård med influensasymtom.

Konsekvenser för patientsäkerhet
De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till att förbättra patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård
De föreslagna åtgärderna förväntas medföra positiva konsekvenser för jämställd och jämlik vård genom att gravida kvinnor med influensasymtom får samma vård och bemötande som andra riskgrupper.

Miljökonsekvenser
Det går inte att bedöma om föreslagna åtgärder medför några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut

Nämnden föreslås besluta att

- godta återföringarna och avsluta ärendet med tjänsteutlåtande till styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde och till styrelsen för Södersjukhuset
- ge förvaltningen i uppdrag att översända ärendets tjänsteutlåtande och inkomna återföringar till anmälaren
- ge förvaltningen i uppdrag att för kännedom översända ärendets tjänsteutlåtande och inkomna återföringar till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
- ge förvaltningen i uppdrag att för kännedom översända ärendets tjänsteutlåtande och inkomna återföringar till Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Steinunn Ásgeirsdóttir
Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 Återföring från Styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde

Bilaga 2 Återföring från Södersjukhuset

Bilaga 1

Ankom
2017 -12- 18
Patientnämndens förvaltning

Stockholms läns sjukvårdsområde
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING
Sjukvårdsdirektören
Handläggare: Stefan Kallström-Jansson

SLS 2017-12-07 p.10
BESLUTSUNDERLAG
2017-11-21

SLSO 17-1637
PaN V1701-0028970
PaN V1704-0232070

Yttrande i principärende från Patientnämnden - gällande gravid kvinna med influensasympton nekas vård

Patientnämnden har vid sitt sammanträde den 26 september 2017 behandlat ett principärende gällande att en gravid kvinna med influensasymptom nekas vård. Patientnämndens förvaltning konstaterade att både Liljeholmens vårdcentral och på dess närakut har kunskapen varit bristfällig kring hur en gravid kvinna med influensasymptom ska tas emot och vårdas. Patientnämnden undrar nu hur vårdcentralen och dess närakut säkerställer att gravida kvinnor med influensasymptom blir rätt omhändertagna och får erforderlig vård när de kontaktar dem.

Nämnden beslutade vid sammanträdet översända ärendets tjänsteutlåtande till styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde och Södersjukhuset samt begära skriftlig återföring avseende genomförda förbättringsåtgärder senast den 31 december 2017.

För beskrivning av genomförda åtgärder vid Liljeholmen vårdcentral och närakut hänvisas till bifogade yttrande i detta principärende och tidigare patientnämndsärende (SLSO 17-705) av verksamhetschef Sandra af Winklerfel Hammarberg.

Vårdgivaren har i mail 171121 från chefläkare inom SLSO gjort samtliga verksamhetschefer uppmärksamma på Smittskydd Stockholms gällande riktlinjer för antiviral behandling vid misstänkt influensa (kopia av mail bifogas).

Styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås besluta

att godkänna detta yttrande från SLSO i principärende från Patientnämnden gällande gravid kvinna med influensasymptom nekas vård

Mikael Ohrling
Sjukvårdsdirektören

Stefan Kallström-Jansson
Chefläkare

Bifogas:
Yttranden av verksamhetschef Sandra af Winklerfelt Hammarberg
Mail från chefläkare till samtliga verksamhetschefer inom SLSO.

Ankom
2017 -12- 19
Patientnämndens förvaltning

Stockholms läns sjukvårdsområde
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING
Sjukvårdsstyrelsen

Utdrag
Sammanträdesdatum
2017-12-07

§ 10
Diarienr
SLSO 17-1637

Justerat Agneta Dreber Inger Ros

§ 10

Yttrande i principärende från Patientnämnden gällande gravid kvinna med influensasymptom nekas vård

SLSO 17-1637

Styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde beslutade

att godkänna detta yttrande från SLSO i principärende från Patientnämnden gällande gravid kvinna med influensasymptom som nekats vård.

Utdragsbestyrkande
Olga Bjerstedt
Olga Bjerstedt

Liljeholmens vårdcentral
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Stockholms läns landsting
Stockholms läns sjukvårdsområde
Registratorn
2017 -11- 07
Ankom
2017 12 19
Patientnämndens förvaltning

SLSO 17-1637, 17-705
PaN V1701-0028970
PaN V1704-0232070

Principärende – gravid kvinna med influensasymptom nekad vård

Hänvisar även till tidigare svar i ärendet att riktlinjerna att ge antiviral medicinering vid misstänkt influensa hos riskindivider samt att graviditet i sista trimestern räknas som risk är relativt nytillkomna och inte helt implementerade inom vården. Under våren 2017 kom det ytterligare studier att antiviral medicinering säkert inte skadar fostret, och det är inte så många år sedan som graviditet var en kontraindikation till vaccination då man inte var säker på riskerna. Det tar tid innan nya riktlinjer når ut inom alla sjukvårdsområden, men det är vår skyldighet att vara pålästa och att kunna ge goda och uppdaterade råd till våra patienter. Vi vill återigen beklaga att det inte skedde i detta ärende.

I vår vidare utredning av detta principärende har kontakt tagits med Smittskyddsenheten i Stockholm, för att få tydlig klarhet i vad som gäller och deras bedömning. Smittskyddsenheten instämmer i upplevelsen att man inte nått ut med dessa riktlinjer kring antiviral profylaktisk behandling på samma sätt som med riktlinjer för vaccination för riskgrupper.

På Liljeholmens vårdcentral och närakut (blivande husläkarjour) har vi dock nu skapat en lokal rutin i samråd med vår smittskyddsläkare, bifogas. Rutinen finns åtkomlig för alla medarbetare i dokumenthanteringssystemet Dokumenta och har gått ut som information till alla läkare och sjuksköterskor via möten och mail.

Stockholm 171102

Sandra af Winklerfelt Hammarberg

Verksamhetschef och Medicinskt ansvarig läkare

Liljeholmens Vårdcentral och Närakut/Husläkarjour

Ankom:
2021 12 15
Infektionsenheten Örebro

Influensa, antiviral terapi till riskgrupp– Lokal rutin Liljeholmens vårdcentral och husläkarjour under influensa epidemi

Patienter med hög risk för allvarlig influensa eller komplikationer enligt nedan bör erbjudas behandling med antiviral terapi vid exponering för smitta inom 48 timmar, samt vid tidiga symptom (12 timmar) under influensaepidemi. Behandling bör insättas snarast, redan när symptom debuterar senast inom 2 (3) dygn.

För att undvika smittrisk på vårdcentralen/husläkarjouren erbjuds i första hand telefonrecept eller videobesök under influensaepidemi.

Vuxna: Vid tidiga symptom: Tamiflu (oseltamivir) 75 mg 1x2 eller Relenza (zaniamivir) 2 inhalationer x2 i 5 dagar. Justera dos vid nedsatt njurfunktion. Antiviral postexpositionsprofylax: Tamiflu 75 mg 1x1 eller Relenza 2 inhalationer x1 i 10 dagar, till riskgrupper enligt ovan som haft nära kontakt med en säkert influensa sjuk person. **Barn:** Doseras enligt vikt och ålder i FASS.

Rekommenderas till riskgrupper:

Personer >65 år och/eller personer med kroniska sjukdomar:

-kronisk lungsjukdom,(KOL ,Grav astma)

-Extrem fetma (BMI >40)

-neuromuskulära sjukdomar som påverkar andningen

-Kronisk hjärt-kärlsjukdom

- Immunsupprimerade personer

-Kronisk lever-njursvikt

-svårinställd diabetes

-Barn med flerfunktionshinder

Gravida

2:a och 3:e trimestern rekommenderas i första hand Tamiflu till alla. Första trimester rekommenderas behandling enbart om riskgrupp enligt ovan, i första hand Relenza inhalationer, ej generellt till frisk gravid.

Ankom
2017 -12- 19

Stefan Kallström Jansson

Till:	$SLSO RE-chefer Alla
Kopia:	$SLSO SLG - SLSOs Ledningsgrupp; Elizabet Rajs Haking; Anna-Lena Berggren; Lena Jonsson; Eva Biderstrand; Britta Björkhag Johansson
Ämne:	SLSO 17-1637 Antiviral behandling till gravida vid misstänkt eller konstaterad influensa

Hejl
Med anledning av ett s.k. principärende i SLL:s Patientnämnd vill jag påminna om gällande riktlinjer för antiviral behandling vid misstänkt influensa.
Vill särskilt poängterar att även gravida kan ingå i gruppen individer som kan ha ökad risk för ett allvarligt förlopp av influensasjukdom.
Såväl Relenza som Tamiflu kan användas vid graviditet och amning. Hos gravida med andra riskfaktorer än graviditet för allvarlig influensa rekommenderas antiviral behandling oavsett trimester. I första hand rekommenderas Tamiflu (oseltamivir). Hos i övrigt friska gravida kvinnor rekommenderas antiviral behandling endast i andra och tredje trimestern. I första trimestern rekommenderas inte generellt antiviral behandling men om detta ändå skulle komma i fråga rekommenderas i första hand Relenza (zanamivir). Vid allvarlig sjukdomsbild kan Tamiflu övervägas oavsett trimester.

Länk nedan till Smittskydd Stockholms riktlije, **"Riktlinjer för omhändertagande av patienter och vårdtagare med misstänkt influensa, inom Stockholms läns landsting, SLL"**

http://www.vardgivarguiden.se/globalassets/behandlingsstod/smittskydd/influensa/riktlinjer-for-omhandertagande-vid-misstankt-smitta.pdf

Med vänlig hälsning

Stefan Kallström-Jansson
Chefläkare och chef för verksamhetstöd patientsäkerhet/chief medical officer and head of department for patient safety

Verksamhetsstöd patientsäkerhet
Stockholms läns sjukvårdsområde
Tfn: +46 8 123 400 39
Fax: +46 8 123 495 47
Besök/Visiting adress: Solnavägen 1E
Post/Postal adress: Box 45436, 104 31 Stockholm
www.slso.sll.se

SLSO är kvalitetscertifierat enligt ISO 9001, arbetsmiljöcertifierat enligt OHSAS 18001 och miljöcertifierat enligt ISO 14001
Skriv inte ut mejl i onödan, överväg miljöpåverkan

Bilaga 2

SÖDERSJUKHUSET
VO Kvinnosjukvård/förlossning

2017-05-09

Ankom
2018 -01- 16
Patientnämndens förvaltning

Patientnämnden
Box 17535
118 91 STOCKHOLM

PaN: V1704-0232070

SÖS: 2017-0547

Jag har varit i telefonkontakt med patienten i dag, 2017-05-09. Patienten har fått framföra sina synpunkter. Klinikens läkare kommer att informeras om gravida patienter med influensasymtom och att man ska ge Tamiflu. Patienten nöjd efter samtalet.

Med vänlig hälsning,

Ingegerd Lantz
Verksamhetschef
VO Kvinnosjukvård/Förlossning
Södersjukhuset

/ck